

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 544/2021
03.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ненад Станковић, адвокат из ..., против тужених: „Media point“ ДОО Нови Београд и „Direct media“ ДОО Нови Београд, чији је заједнички пуномоћник Александар Ковачевић, адвокат из ..., ради исплате, вредност предмета спора 337.500 евра, одлучујући о ревизији првотуженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 2662/20 од 26.05.2021. године, у седници већа одржаној дана 03.02.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија првотуженог изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 2662/20 од 26.05.2021. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиоца и првотуженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 1996/2019 од 02.03.2020. године, обавезани су тужени да тужиоцу солидарно плате износ од 337.500 евра са каматом по Закону о затезној камати почев од 29.02.2016. године до исплате, у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, те су обавезани тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка солидарно плате износ од 678.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 2662/20 од 26.05.2021. године, одбијена је као неоснована жалба првотуженог и потврђена првостепена пресуда у делу става првог изреке којим је обавезан првотужени да тужиоцу плати износ од 337.500 евра са каматом по Закону о затезној камати почев од 29.02.2016. године па до исплате, у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, као и у делу става другог изреке којим је обавезан првотужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 678.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате, док је првостепена одлука преиначена у делу става првог изреке којим је обавезан друготужени на исплату траженог износа са опредељеном каматом и у делу става другог изреке који се односи

на трошкове поступка, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе друготужени да тужиоцу плати износ од 337.500 евра са каматом по Закону о затезној камати почев од 29.02.2016. године па до исплате, у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, обавезан је тужилац да друготуженом на име трошкова парничног поступка плати износ од 633.000,00 динара, те је обавезан тужилац да друготуженом на име трошкова другостепеног поступка плати износ од 435.000,00 динара, а одбијен је захтев тужиоца и првотуженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде у делу у коме је потврђена првостепена пресуда, првотужени је изјавио благовремену и дозвољену ревизију, због погрешне примене материјалног права и због битне повреде одредаба парничног поступка.

Тужилац је доставио одговор на ревизију којим је оспорио ревизијске наводе првотуженог и предложио одбијање ревизије као неосноване. Трошкове за састав одговора на ревизију и за таксу на одговор на ревизију је тражио.

Врховни касациони суд је испитао побијану другостепену пресуду у границама ревизијских разлога прописаних одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11...18/20) и утврдио да ревизија првотуженог није основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде одредбе одредбе члана 374. став 1. у вези са чланом 355. став 4. Закона о парничном поступку. Другостепени суд је у образложењу побијане пресуде дао оцену жалбених навода који су од значаја за одлуку о захтеву стављеном у поступку и одлучио у потпуности правилном применом одредаба материјалног права.

Предмет тужбеног захтева је потраживање тужиоца у износу од 337.500 евра са одређеном законском затезном каматом, а на име неисплаћеног дела купопродајне цене по Уговору о преносу (продаји) удела бр.УОП 2732/15 од 30.12.2015. године.

Према утврђеном чињеничном стању на коме су засноване нижестепене пресуде, тужилац је био запослен у Привредном друштву ББ ДОО ... до 01.03.2015. године и у том друштву је као члан имао удео од 33,33%. Привредно друштво ББ ДОО ..., чије је претходно пословно име било ВВ је имало закључен Уговор о лиценцирању са медијском кућом ГГ од 22.03.2010. године, а лиценца је дата за коришћење заштитног знака ... и логотип – ... и ..., регистровани за Србију, и то само за категорије ..., ... и ... међународне категоризације производа и услуга која се бави компанијама за оглашавање. Тужилац и првотужени су дана 25.12.2015. године сачинили, а дана 30.12.2015. године код јавног бележника оверили Уговор о преносу (продаји) удела под бр. УОП 2732/15, којим је тужилац продао првотуженом свој удео од 33,33% који чини уплаћени новчани капитал у износу од 132.743,18 динара и неновчани капитал од 1.174,12 динара, те је одређена купопродајна цена у износу од 450.000 евра и уговорено је да ће иста бити исплаћена у износу од 50% одмах по закључењу уговора, а преосталих 50% у року од 60 дана од дана закључења уговора. Истог дана, између истих странака закључен је и Уговор у вези са стицањем 33,33% удела у привредном

друштву ББ ДОО Током поступка је утврђено да је пре закључења наведеног уговора, и то дана 29.09.2015. године, друготужени упутио тужиоцу обавезујућу понуду и да је иста од стране тужиоца прихваћена 02.11.2015. године, а понуда је садржала елементе купопродајне цене са одређеном динамиком исплате. Између парничних странака током поступка није било спорно да је на име купопродајне цене првотужени, дана 31.12.2015. године, уплатио тужиоцу износ од 13.682.936,25 динара. Правноснажним решењем Привредни суд у Београду се огласио апсолутно ненадлежним за одлучивање по тужби првотуженог за утврђење ништавости Уговора у вези са стицањем 33,33% удела, те је тужба одбачена из разлога што су уговорне стране за случај настанка спора уговориле арбитражу, док је из правноснажне пресуде Привредног суда у Београду утврђено да није ништав Уговор о преносу (продаји) удела и да тужилац није у обавези да врати првотуженом дато по том уговору односно износ уплаћен на име дела купопродајне цене, а из саме одлуке је утврђено да се суд бавио питањем постојања лиценце, која је по наводима првотуженог била основна и једина побуда да купи удео у Привредном друштву ББ ДОО ... и да је првотужени у моменту закључења предметног уговора био упознат са постојањем Уговора о лиценцирању од 22.03.2010. године.

На темељу утврђених чињеница првостепени суд је у целости усвојио тужбени захтев тужиоца налазећи да је предметни Уговор о преносу (продаји) удела закључен у свему у складу са чланом 175. Закона о привредним друштвима, као и у складу са одредбама члана 12. и 18. Закона о облигационим односима, те да је основ за закључење уговора био пренос и стицање удела које је тужилац имао у привредном друштву ББ ДОО ..., што је у складу са одредбом члана 51. Закона о облигационим односима, док је предмет уговора у смислу одредбе члана 46. став 2. Закона о облигационим односима јасно одређен. Првостепени суд као неосновану оцењује тврдњу првотуженог да је основна побуда за закључење уговора била та да је друштво у коме је стекао удео поседовало лиценцу за куповину огласног простора дату од стране Међународне агенције за маркетиншке услуге ГГ, налазећи да је о истом правноснажно одлучено, те је оценио као неоснован приговор пасивне легитимације истакнут од стране друготуженог, налазећи да је закључењу предметног уговора претходила обавезујућа понуда коју је друготужени доставио тужиоцу, те да је друготужени водећи преговоре за закључење уговора одустао од истог, што га чини одговорним за насталу штету, у смислу одредбе члана 30. став 3. Закона о облигационим односима. Ценећи наводе првотуженог да је предметни уговор раскинут налази да су исти без утицаја на доношење другачије одлуке јер су недоказани.

Другостепени суд прихвата наводе првостепеног суда у делу у којем је обавезан првотужени на исплату утуженог износа који представља преостали износ купопродајне цене која није плаћена по основу предметног уговора о преносу (продаји) удела, уз образложење да је исти пуноважан и да као такав производи правно дејство, те да је за пуноважност битна и чињеница да је одбијен тужбени захтев у правноснажном судском поступку којим је тражено да се утврди да је наведени уговор о преносу (продаји) удела ништав, као и захтев за враћање датог по истом уговору, те како се ради о уговору који није ништав, нити раскинут, нити је дошло до промењених околности које онемогућавају извршење уговора, следи да је уговор и даље на снази, па је основан захтев тужиоца којим тражи извршење уговора тј. исплату купопродајне цене на име преноса улога који је био предмет продаје, сходно члану 262. став 1. Закона о облигационим односима, са припадајућом законском затезном каматом. Посебно другостепени суд истиче да у предметном уговору нису наведени никакви

услови од којих зависи закључење уговора или његово извршење, никакве скривене побуде у виду прикривања или лажног приказивања на страни тужиоца нису утврђене, те да се не могу узети као основани наводи првотуженог да је разлог ништавости уговора околност да наведено друштво у коме је првотужени стекао удео не поседује лиценце за маркетиншке услуге, имајући у виду да је исте првотужилац могао да прибави пре закључења уговора с обзиром да се закључују у писаној форми. Међутим, у погледу дела одлуке којом је обавезан друготужени на исплату утуженог износа, другостепени суд налази да друготужени није пасивно легитимисан за измирење обавезе која се огледа у исплати преосталог износа купопродајне цене, имајући у виду да исти није уговорна страна закљученог уговора, нити се његова одговорност може извести из поступања друготуженог у погледу давања обавезујуће понуде од 29.09.2015. године.

По налажењу Врховног касационог суда правилно је другостепени суд применио материјално право када је потврдио првостепену пресуду у делу у којем је усвојен тужбени захтев тужиоца у односу на првотуженог.

Ревизијом првотуженог оспорава се изнето становиште другостепеног суда, указује се на погрешну примену материјалног права имајући у виду да је предметни уговор о преносу удела, дана 05.09.2019. године, раскинут једностраном изјавом воље од стране првотуженог, те се истиче да је могућност једностраног раскида уговора прописана Уговором у вези са стицањем 33,33% удела, који је дефинисао међусобна права и обавезе уговорних страна у вези стицања удела које је уговорено основним уговором. У вези са тим, ревидент истиче утицај непостојања лиценце на раскид уговора, те указује на несавесност на страни тужиоца уз образложење да тужилац није спровео предметни уговор кроз упис и пренос власништва на уделима.

Врховни касациони суд не прихвата ревизијске наводе првотуженог.

По налажењу Врховног касационог суда, правилно су нижестепени судови применили наведене одредбе материјалног права, уз образложење које прихвата и ревизијски суд, чија правилност се ревизијским наводима није довела у сумњу.

Одредбом члана 17. Закона о облигационим односима прописано је да су стране у облигационом односу дужне да изврше своју обавезу и одговорне су за њено испуњење, а обавеза се може угасити само сагласношћу воља страна у облигационом односу или на основу закона. У конкретном случају, парничне странке су у прописаној форми закључиле Уговор о преносу (продаји) удела, те је основ закључења уговора био пренос и стицање удела са тачно одређеним предметом стицања што је 33,33% удела у Привредном друштву ББ ДОО Предметни уговор није ништав нити је током поступка утврђено да је исти раскинут, па је правилно нижестепеним одлукама првотужени обавезан да изврши своју уговорну обавезу у виду исплате преосталог дела купопродајне цене.

Наводи ревидента у погледу једностраног раскида уговора нису од утицаја на доношење другачије одлуке. Наиме, у конкретном случају нису испуњени законски услови за једнострани раскид уговора, а једнострана изјава првотуженог дата у правцу раскида уговора нема утицаја на валидност самог уговора. Наведено имајућу у виду да је једнострана изјава о раскиду уговора о преносу удела дата након доспелости обавезе за исплату купопродајне цене, након подношења тужбе за испуњење обавезе из

уговора и након правноснажне судске одлуке којом је одбијен захтев првотуженог да се утврди ништавост предметног уговора. Такође, првотужени се, услед неисплате купопродајне цене у уговореном року, не може сматрати уговорном страном која је верна уговору и којој би евентуално припало право на једнострани раскид уговора. Осим тога, у конкретном случају нема ни сагласности воља у погледу гашења уговорних обавеза, па се не ради ни о споразумном раскиду. Питање постојања лиценце је расправљено, те је утврђено да је првотужени сазнање о поседовању лиценце могао да има пре закључења предметног уговора, па се на исто не може основано позивати у овом поступку, а самим тим се и наводи ревидента који указују на везаност предметног уговора са уговором у вези са стицањем 33,33% удела у привредном друштву ББ ДОО ... испостављају беспредметним.

Без утицаја на доношење другачије одлуке су и наводи ревидента којима се указује на несавесност на страни тужиоца у погледу спровођења уписа промене власништва, имајући у виду да је у регистру привредних субјеката евидентирана забележба постојања спорова између парничних странака, те да је након исплате целокупне купопродајне цене у уговореном износу извршена и регистрација преноса удела.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је одбио ревизију првотуженог као неосновану, применом члана 414. Закона о парничном поступку и одлучио као у ставу првом изреке ревизијске пресуде.

Ставом другим изреке, одбијени су захтеви за накнаду трошкова ревизијског поступка на основу овлашћења из члана 165. став 1. ЗПП, и то с обзиром да првотужени није успео у ревизијском поступку, а трошкови тужиоца нису били потребни ради вођења парнице у смислу члана 154. ЗПП.

**Председник већа - судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић